

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՑ ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄ ԵՐԿՐՆԵՐ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ, ԱՅՂ ԵՐԿՐՆԵՐԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ, ԻՆՉՊԵՍ ՆԱԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ԿՈՂՄԻՑ ԵՎՐԱՍԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ (ԿԱՄ ՀԱԿԱՌԱԿԸ) ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ԴԵՊԲԵՐՈՒՄ ԱՆՈՒՂԱԿԻ

ՀԱՐԿԵՐԻ (ԱԱՀ-Ի ԵՎ ԱԿՑԻԶԱՅԻՆ ՀԱՐԿԻ) ՀԱՇՎԱՐԿՄԱՆ ԵՎ ԿՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1. Ընդհանուր դրույթներ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան և գործողության շրջանակը

1. Սույն օրենքով կարգավորվում են Հայաստանի Հանրապետության տարածքից Եվրասիական տնտեսական միության (այսուհետ՝ ԵՏՄ) անդամ երկրներ ապրանքների արտահանման, այդ երկրներից Հայաստանի Հանրապետության տարածք ապրանքների ներմուծման, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված անձանց կողմից ԵՏՄ անդամ այլ երկրներում գրանցված անձանց (կամ հակառակը) ծառայությունների մատուցման դեպքերում անուղղակի հարկերի (ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի) հաշվարկման և վճարման կարգի առանձնահատկությունները՝ որպես 2014 թվականի մայիսի 29-ի «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի անբաժանելի մաս համարվող՝ «Ապրանքների արտահանման ու ներմուծման, աշխատանքների կատարման և ծառայությունների մատուցման ժամանակ անուղղակի հարկերի գանձման և դրանց վճարման նկատմամբ վերահսկողության կարգի մասին» թիվ 18 հավելվածով ներկայացված արձանագրությամբ (այսուհետ՝ «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրություն) ամրագրված կարգավորումների բացառություններ:

2. Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է այն անձանց և այն գործարքների վրա, որոնց վրա տարածվում են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» և (կամ) «Ակցիզային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքները՝ ԵՏՄ անդամ չհամարվող երկրներից կատարվող՝ ապրանքների ներմուծման կամ ԵՏՄ անդամ չհամարվող երկրներ կատարվող՝ ապրանքների արտահանման կամ Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված անձանց կողմից ԵՏՄ անդամ չհամարվող երկրներում գրանցված անձանց (կամ հակառակը) ծառայությունների մատուցման գործարքների վրա:

ԳԼՈՒԽ 2. Ապրանքների արտահանման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կիրառության առանձնահատկությունները

Հոդված 2. ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը և (կամ) ակցիզային հարկից ազատումը հիմնավորող փաստաթղթերը

«Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 3-րդ և 4-րդ կետերի կիրառության իմաստով, Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ԵՏՄ անդամ երկրներ արտահանված ապրանքների օտարման գործարքների նկատմամբ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը և (կամ) ակցիզային հարկից ազատումը հիմնավորելու համար արտահանողն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում միայն հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) արտահանողի կողմից լրացված՝ արտահանման հարկային հայտարարագիրը,
- 2) ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման մասին ներմուծողի կողմից լրացված հայտարարությունը կամ մեկից ավելի արտահանումների դեպքում՝ հայտարարությունների ցանկը, իսկ եթե ապրանքները ներմուծման երկրում ձևակերպվում են «Ազատ մաքսային գոտի» կամ «Ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգերով, ապա հայտարարության (հայտարարությունների ցանկի) փոխարեն արտահանողն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում ներմուծման երկրի մաքսային մարմնի կողմից վավերացված մաքսային հայտարարագրի պատճենը, որի համաձայն, ներմուծված ապրանքները ձևակերպվել են «Ազատ մաքսային գոտի» կամ «Ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգերով:

Հոդված 3. ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը և (կամ) ակցիզային հարկից ազատումը հիմնավորող փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետները

1. «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 5-րդ և 6-րդ կետերի կիրառության իմաստով, արտահանվող ապրանքների բեռնման (փոխանցման) օր է համարվում ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածքից փաստացի արտահանելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրը:

2. Սույն օրենքի 2-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը արտահանողն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին է ներկայացնում ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածքից փաստացի արտահանելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրվան հաջորդող 180 օրերի ընթացքում:

3. Արտահանվող ապրանքների մասով ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը և (կամ) ակցիզային հարկից ազատումը հարկային մարմնի կողմից համարվում է ընդունված սույն օրենքի 2-րդ հոդվածով նախատեսված բոլոր փաստաթղթերը միաժամանակյա փաստացի ներկայացնելու օրը:

Հոդված 4. ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառությունը և (կամ) ակցիզային հարկից ազատումը հիմնավորող փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետները չպահպանելու դեպքում առաջացող հարկային պարտավորությունները

1. Սույն օրենքի 2-րդ հոդվածով նախատեսված փաստաթղթերը սույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետում չներկայացնելու դեպքում արտահանված ապրանքների հարկման բազայի նկատմամբ հաշվարկվում է ԱԱՀ՝ 20 տոկոս դրույքաչափով և ակցիզային հարկ՝ համապատասխան ապրանքը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարելու համար «Ակցիզային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դրույքաչափերով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հարկային պարտավորության ծագման օր է համարվում ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածքից փաստացի արտահանելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրը:

3. Արտահանողը սույն հոդվածով սահմանված դրույքաչափերով հաշվարկված հարկի գումարներից կարող է «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» և «Ակցիզային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով կատարել ԱԱՀ-ի և (կամ) ակցիզային հարկի գծով հաշվանցումներ (պակասեցումներ):

4. Սույն հոդվածին համապատասխան հաշվարկված՝ պետական բյուջե չվճարված (պակաս վճարված) հարկերի գումարների նկատմամբ հաշվարկվում են տույժեր՝ «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

ԳԼՈՒԽ 3. Ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի կիրառության առանձնահատկությունները

Հոդված 5. Ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի հարկման բազաները (հարկվող շրջանառությունները)

1. «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 14-16-րդ կետերի կիրառության իմաստով, ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի հարկման բազաները որոշվում են (այդ թվում, արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ վերահաշվարկվում են ազգային արժույթով) այդ ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածք փաստացի ներմուծելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրվա դրությամբ:

2. Հիմք ընդունելով «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 18-րդ կետը՝ ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի գծով հարկային պարտավորությունների հաշվարկման նպատակով, բացի «Անուղղակի հարկերի մասին»

արձանագրության 14-րդ կետով նախատեսված՝ ներմուծվող ապրանքների ձեռք բերման արժեքից, ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի հարկման բազայում ներառվում են նաև՝

1) մինչև Հայաստանի Հանրապետության սահմանը ապրանքների տեղափոխման համար կատարված փոխադրման, բեռնման, բեռնաթափման, փոխաբեռնման, ապահովագրման և համանման այլ ծախսերը.

2) մինչև Հայաստանի Հանրապետության սահմանը ապրանքների տեղափոխման համար կատարված կոմիսիոն և միջնորդային ծախսերը, բացառությամբ ապրանքների ձեռքբերման համար կատարված կոմիսիոն և միջնորդային ծախսերի.

3) մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների արտադրության և մատակարարման նպատակով գնորդի կողմից մատակարարին անհատույց կամ մասնակի հատուցմամբ, ուղղակի կամ անուղղակի տրամադրված՝ ներմուծվող ապրանքներով համապատասխանաբար բաշխված՝

ա. ապրանքների մեջ ներառված նյութերի, բաղադրամասերի և համանման այլ առարկաների արժեքը,

բ. ապրանքների արտադրության մեջ օգտագործվող գործիքների և համանման այլ առարկաների օգտագործման արժեքը,

գ. ապրանքների արտադրության մեջ սպառված նյութերի արժեքը,

դ. ապրանքների արտադրության համար անհրաժեշտ և ներմուծման երկրից բացի այլ երկրում իրականացված ճարտարագիտական, ձևավորման, նախագծման և համանման այլ աշխատանքների արժեքը.

4) գնորդի կողմից ապրանքների վաճառքի անհրաժեշտ պայման հանդիսացող ռոյալթիների և թույլտվությունների դիմաց մատակարարին ուղղակի կամ անուղղակի վճարված կամ վճարման ենթակա վճարները.

5) տարայի, փաթեթի և փաթեթավորման աշխատանքների արժեքը.

6) մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների հետագա վաճառքի, օգտագործման կամ տնօրինման դիմաց գնորդի կողմից մատակարարին վճարման ենթակա գումարները:

3. Եթե սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված կարգով հաշվարկված՝ ներմուծվող ապրանքների՝ ԱԱՀ-ով և (կամ) ակցիզային հարկով հարկման բազաները փոքր են հարկային մարմնի տեղեկատվական բազայում ներմուծման հաշվետու ժամանակաշրջանում առկա՝ նույն ապրանքների ներմուծման հարկման բազայից, ապա հարկային մարմնի կողմից ներկայացված գրավոր ծանուցագրի հիման վրա, մինչև այդ ծանուցագրի ներկայացման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը, ներմուծողի կողմից վճարվում է ծանուցագրում նշված հարկման բազայի 80 տոկոսի և իր կողմից հաշվարկված հարկման բազայի տարբերությունը:

Սույն մասի առաջին պարբերությունում նախատեսված դեպքում ներմուծողը հարկի լրացուցիչ գումարների վճարման համար նախատեսված ժամկետում հարկային մարմին է ներկայացնում նաև ճշտված հարկային հայտարարագիր:

Հոդված 6. Ապրանքների ներմուծման դեպքում ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի գումարների վճարումը

1. «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 19-րդ կետի կիրառության իմաստով, ներմուծվող ապրանքների հաշվառման օր է համարվում ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածք փաստացի ներմուծելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրը:

2. Ներմուծվող ապրանքների համար հաշվարկված ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի գումարները (բացառությամբ ակցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորման ենթակա ապրանքների համար հաշվարկված ակցիզային հարկի գումարների) Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե են վճարվում մինչև ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության տարածք փաստացի ներմուծելու (Հայաստանի Հանրապետության սահմանը հատելու) օրը ընդգրկող ամսվան հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ՝ որպես հարկային մարմնի կողմից գանձվող գումարներ:

3. Ակցիզային դրոշմանիշերով դրոշմավորման ենթակա ապրանքների ներմուծման համար հաշվարկված ակցիզային հարկի գումարները Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե են վճարվում «Ակցիզային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ժամկետներում՝ որպես մաքսային մարմնի կողմից գանձվող գումարներ:

4. Ներմուծվող ապրանքների համար հաշվարկված ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի գումարները սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով, իսկ սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով նախատեսված՝ ԱԱՀ-ի և ակցիզային հարկի լրացուցիչ գումարները նույն մասով սահմանված ժամկետներում չվճարելու դեպքում այդ գումարների նկատմամբ հաշվարկվում են տույժեր՝ «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված ընդհանուր կարգով:

Հոդված 7. Ապրանքների ներմուծման դեպքում հարկային մարմին ներկայացվող փաստաթղթերը

1. «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 20-րդ կետի կիրառության իմաստով, ապրանքների ներմուծման դեպքում հարկ վճարողը պարտավոր է սույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված ժամկետներում իր հաշվառման վայրի հարկային մարմին ներկայացնել միայն հետևյալ փաստաթղթերը.

1) ներմուծողի կողմից լրացված՝ ներմուծման հարկային հայտարարագիրը,

2) ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման մասին ներմուծողի կողմից լրացված հայտարարությունը՝ թղթային կրիչով (չորս օրինակից) և էլեկտրոնային տարբերակով կամ ապրանքների ներմուծման և անուղղակի հարկերի վճարման մասին ներմուծողի կողմից լրացված հայտարարությունը՝ էլեկտրոնային տարբերակով՝ հարկ վճարողի էլեկտրոնային (էլեկտրոնային թվային ստորագրությամբ):

ԳԼՈՒԽ 4. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման դեպքում

ԱԱՀ-ի կիրառության կարգավորումները

Հոդված 8. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայրը

1. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայրը որոշվում է «Անուղղակի հարկերի մասին» արձանագրության 29-րդ կետով սահմանված կարգով:

2. Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման դեպքում ԱԱՀ-ով հարկումն իրականացվում է այն երկրում, որը համարվում է աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման վայր:

Հոդված 9. Օրենքի ուժի մեջ մտնելը

Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում «Հայաստանի Հանրապետության «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու վերաբերյալ» պայմանագրին ուժի մեջ մտնելու օրը և տարածվում է այդ օրվանից հետո ԵՏՄ անդամ երկրներից Հայաստանի Հանրապետություն ապրանքների ներմուծման, Հայաստանի Հանրապետությունից ԵՏՄ անդամ երկրներ ապրանքների արտահանման և Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված անձանց կողմից ԵՏՄ անդամ այլ երկրներում գրանցված անձանց (կամ հակառակը) ծառայությունների մատուցման գործարքների վրա: